

Dokumentace datové sady (DS)

(Aktualizováno ke dni 21. 3. 2023)

Název DS:

Pohyb obyvatel za ČR, kraje, okresy, SO ORP a obce

Popis datové sady:

Datová sada obsahuje statistické údaje o přirozeném i mechanickém pohybu obyvatel, tedy o počtu živě narozených, zemřelých, přistěhovaných a vystěhovaných za obce, správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP), okresy, kraje i republiku. Doplněny jsou údaje o přirozeném přírůstku obyvatel, přírůstku stěhování, celkovém přírůstku, a také o středním stavu obyvatel.

Metodické poznámky

Veškeré údaje se týkají všech obyvatel, kteří mají v ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na státní občanství. Od roku 2001 (v návaznosti na sčítání lidu, domů a bytů 2001) údaje zahrnují také cizince s vízy k pobytu nad 90 dnů (podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců) a cizince s přiznaným azylem (podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Od 1. 5. 2004, v návaznosti na tzv. euronovelu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, se údaje týkají též občanů zemí EU s přechodným pobytem na území ČR a občanů třetích zemí s povolením k dlouhodobému pobytu. Údaje zohledňují rovněž události (narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině a byly zaregistrovány zvláštní matrikou.

Veškeré údaje jsou uvedeny v osobách.

Zdrojem dat o živě narozených jsou statistická hlášení o narození, zpravodajskou jednotkou je matriční úřad příslušný místu narození. Územně jsou narození tříděni podle bydliště matky v době porodu (v případě matky bez registrovaného pobytu na území ČR podle bydliště otce).

Zdrojem dat o zemřelých jsou statistická hlášení o úmrtí, zpravodajskou jednotkou je matriční úřad příslušný místu úmrtí. Územně jsou zemřelí tříděni podle registrovaného bydliště v době úmrtí.

Stěhování se rozumí změna trvalého bydliště osoby či dlouhodobého pobytu cizince za hranice určité územní jednotky. Data o stěhování jsou přebírána z administrativních zdrojů Ministerstva vnitra ČR.

Přirozený přírůstek je rozdíl počtu živě narozených dětí a počtu zemřelých.

Přírůstek stěhování (migrační saldo) je rozdíl počtu přistěhovaných a vystěhovaných osob v daném území.

Celkový přírůstek je součet přirozeného přírůstku a přírůstku stěhování.

Za střední stav obyvatelstva v kalendářním roce je považován počet obyvatel daného území o půlnoci z 30. 6. na 1. 7. sledovaného roku.

Pro porovnání pohybu za různá území lze z uvedených absolutních počtů demografických událostí a středního stavu obyvatel spočítat srovnatelné relativní údaje o pohybu (zpravidla v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu).

Území krajů a obcí pokrývá území celé republiky beze zbytku.

Území okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností pokrývají území republiky bez Hlavního města Prahy.

Údaje o přirozeném pohybu lze agregovat do vyšších celků.

Údaje o stěhování (počet přistěhovaných, vystěhovaných) nelze agregovat do vyšších celků, týkají se vždy stěhování přes hranice uvedeného územního celku.

Struktura dat:

Datovou sadu představuje CSV soubor, jednotlivé položky (tvořící sloupce) jsou zprava i zleva ohraničeny znakem ", oddělovačem položek je čárka.

Každý statistický údaj tvoří jeden řádek souboru, zjištěná hodnota je ve sloupci *hodnota*.

Statistický údaj je definován z hlediska věcného (statistická proměnná=ukazatel), časového (referenční období) a územního (území).

SLOUPEC	VYZNAM	POZNAMKA
idhod	unikátní identifikátor údaje Veřejné databáze ČSÚ	využije se v případě dotazu ke konkrétnímu údaji
hodnota	zjištěná hodnota	v numerickém formátu v případě, že se jedná o důvěrný údaj, je sloupec prázdný
vuk	kód výstupního ukazatele	výstupní ukazatel vyjadřuje základní věcné vymezení statistického údaje (statistickou proměnnou), a dále některá upřesnění (např. vitalitu narozených), zahrnuje rovněž měřicí jednotku (osoba)
vuk_txt	název výstupního ukazatele	
stapro_kod	kód statistické proměnné ze systému SMS UKAZ	v této datové sadě součást VUK, zveřejněno kvůli možnosti zjistit další informace o statistické proměnné odkazem viz referenční údaje (definice apod.)
vuzemi_cis	kód číselníku pro referenční území	číselník odpovídá typologii území, obce mají kód 43, správní obvody ORP 65, okresy 101, kraje 100 a republika 97
vuzemi_kod	kód položky číselníku pro referenční území	kód území (obce) v příslušném číselníku
rok	rok (součást referenčního období)	ve formátu RRRR
casref_od	referenční období – počátek intervalu	ve formátu RRRR-MM-DD
casref_do	referenční období – konec intervalu	ve formátu RRRR-MM-DD
vuzemi_txt	text položky číselníku pro referenční území	název území (obce)

Použité číselníky a referenční údaje:

Pro identifikaci (definování) každého statistického údaje se využívá Statistický metainformační systém ČSÚ (SMS), a to subsystem SMS-UKAZ (statistické proměnné) a SMS-KLAS (statistické číselníky a klasifikace). Prozatím mimo SMS je pouze seznam výstupních ukazatelů (VUK).

V datové sadě jsou použity:

Seznam výstupních ukazatelů (VUK)

KÓD	TEXT
DEM0001	Migrační saldo

DEM0004	Střední stav obyvatel
DEM0007	Živě narození
DEM0008	Zemřelí
DEM0009	Přistěhovalí
DEM0010	Vystěhovalí
DEM0011	Přirozený přírůstek
DEM0012	Celkový přírůstek

Seznam statistických proměnných - <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticke-promenne-ukazatele>

V této datové sadě součást VUK, zveřejněno kvůli možnosti zjistit další informace o statistické proměnné (definice apod.)

Číselník obcí – kód číselníku ČSÚ 43

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=43&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=43&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Číselník správních obvodů obcí s rozšířenou působností – kód číselníku ČSÚ 65

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=65&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=65&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Číselník okresů – kód číselníku ČSÚ 101

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=101&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=101&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Číselník krajů – kód číselníku ČSÚ 100

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=100&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=100&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Příslušnost obce do správního obvodu ORP (vazba mezi číselníky 43 a 65)

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=65&typdat=1&cisvaz=43_1182&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=65&typdat=1&cisvaz=43_1182&cisjaz=203&format=0

Příslušnost obce do okresů (vazba mezi číselníky 43 a 101)

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=101&typdat=1&cisvaz=43_333&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=101&typdat=1&cisvaz=43_333&cisjaz=203&format=0

Příslušnost obce do kraje (vazba mezi číselníky 43 a 100)

CSV:

https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=100&typdat=1&cisvaz=43_1250&cisjaz=203&format=2

XML:

https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=100&typdat=1&cisvaz=43_1250&cisjaz=203&format=0

Časové vymezení

Datová sada obsahuje údaje za kalendářní rok, tedy jako interval 1.1.RRRR – 31.12.RRRR.

Střední stav obyvatel se uvádí jako stav k 1.7.RRRR.